

**Stor-Elvdal
kommune**

PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2019-2040

Revidert 25.05.2019

STOR-ELVDAL
KOMMUNE
INKLUDERENDE,
INNOVATIV OG
STOLT

Forord

Et planprogram er en beskrivelse av hva som skal løses i planarbeidet og prosessen med deltakelse og medvirkning. Planprogrammet skal beskrive hvilke temaer som skal utredes for nye utbyggingsområder. Utredning er viktig for å kunne avveie mellom positive og negative virkninger av ulike tiltak på samfunn og miljø.

Arealdelen skal ta for seg nåværende og fremtidige behov, slik som boligbygging, plass til næringsutvikling, hvor skoler og sykehjem skal ligge, hvor vi trenger sykkelstier og parker, hvor skal hyttebebyggelsen ligge og hvor jordbruket skal blomstre i fremtida. Vi kan ikke prioritere alt for alle på alle steder. Kommunens ansvar er å ivareta ulike interesser og balansere forskjellige hensyn, for eksempel mellom enkeltmennesker eller lokalsamfunnets ønsker om utbygging på den ene siden og vern av kulturarv, naturområder og klimahensyn på den andre siden. Planlegging handler om å bestemme en kurs, forhandle mellom interesser, og prioritere mellom ulike hensyn.

Innhold

Forord.....	1
1 Bakgrunn.....	4
1.1 Gjeldende kommuneplan og vedtak om revisjon	4
1.2 Planprogram for kommuneplanens arealdel	4
2. Overordna mål og føringer til kommuneplanen	5
2.1. Nasjonale føringer	5
2.2. Regionale mål og føringer	5
2.3. Lokale mål og føringer	6
3. Fokusområder og strategier for planarbeidet.....	6
3.1 Tema for arealplanarbeidet.....	6
3.1.1 Utarbeiding av nytt plankart og bestemmelser	7
3.1.2 Forholdet til eksisterende planer	7
3.1.3 Plankrav	7
3.1.4 Boligbehov.....	7
3.1.5 Stedsutvikling	8
3.1.6 Nærings- og industriarealer.....	8
3.1.7 Reiseliv og hytteutbygging	9
3.1.8 Samferdsel og infrastruktur (Samordnet areal og transportplanlegging).....	9
3.1.9 Spredt boligbygging (SB – områder).....	10
3.1.10 Folkehelse.....	10
3.1.11 Motorferdsel i utmark	10
3.1.12 LNF(R)- områder	11
3.1.13 Hensynssoner langs vassdrag	11
3.1.14 Løyper og stier	11
3.1.15 Klimaendringer, flom og erosjon.....	11
3.1.16 Forurensning (Støy – annet).....	12
3.1.17 Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)	12
3.1.17 Nye områder til offentlig (kommunal) virksomhet	12
3.1.18 Kulturarv	12
3.2 Konsekvensutredning	13
4. Planprosess og organisering.....	14
4.1 Politisk organisering	14

4.2 Administrativ organisering	15
5. Medvirkning.....	15
6. Innspill til planprogrammet og arealplanen	15
6.1 Krav til planinnspill	16
7. Fremdriftsplan	16
7.1 Fremdriftsplan kommuneplanens arealdel	16

1 Bakgrunn

1.1 Gjeldende kommuneplan og vedtak om revisjon

Gjeldende kommuneplans arealdel med kommunedelplan for Steinvik, Koppang, Atna og Atnbrua, ble vedtatt av kommunestyret 27.04.2005. Gjeldende samfunnsdel er fra 1998. Nåværende kommuneplans arealdel har blitt utarbeidet i henhold til plan- og bygningsloven fra 1985. 1. januar 2009 trådte ny plan- og bygningslov 2008 i kraft, og erstattet pbl 1985.

I planstrategien for 2012-2015 ble det vedtatt at kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skulle revideres. Arbeidet kom først i gang i 2016. Det ble utarbeidet et felles planprogram med fremdriftsplan for både samfunnsdelen og arealdelen. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret 20.12.2017. Det har vist seg at fremdriftsplanen ble vanskelig å holde da det har blitt brukt mye tid til medvirkning fra politikere og administrasjonen for å få et best mulig utgangspunkt for samfunnsdelen. Forslag til ny samfunnsdel er nå lagt ut til offentlig ettersyn og det forventes vedtak av denne sommeren 2019.

Parallelt med høring av forslag til ny samfunnsdel ble det utarbeide nytt planprogram for kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel skal følge opp ønsket fremtidig utvikling beskrevet i samfunnsdelen og sørge for en mer rasjonell saksbehandling.

1.2 Planprogram for kommuneplanens arealdel

Planprogrammet utarbeides i henhold til plan- og bygningslovens §§11-13 og 4-1. Dokumentet skal ta for seg formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert samt behovet for utredninger.

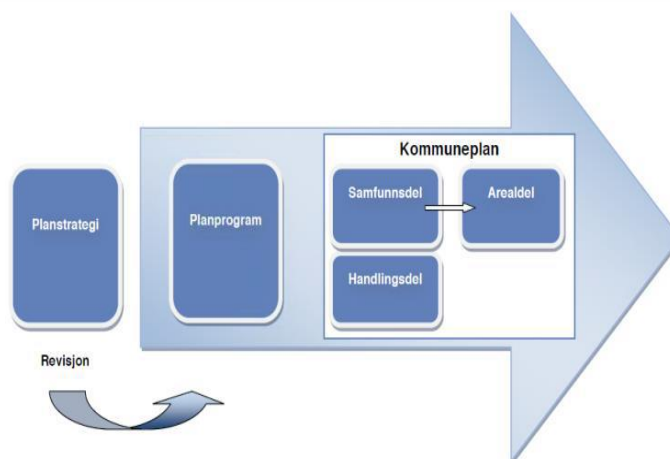
Det er plan- og bygningsloven som fastsetter at det skal lages et planprogram før selve arbeidet med en kommunal plan.

Plan- og bygningsloven § 4-1 første og andre ledd:

«For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet,

planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten.»

Figur 1: Kommuneplanprosessen.

2. Overordna mål og føringer til kommuneplanen

2.1. Nasjonale føringer

Plan- og bygningsloven

Etter Plan- og bygningslov fra 2008 skal Miljøverndepartementet hvert fjerde år utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette inngår som en formell del av plansystemet- Dokumentet skal bidra til at planleggingen i fylker og kommuner tar opp viktige utfordringer i samfunnsutviklingen, og dokumentet skal legges til grunn for utarbeidelsen av planer i kommunene. De nasjonale forventninger vil være retningsgivende, men ikke bestemmende, og skal bidra til at planleggingen blir mer målrettet og ikke mer omfattende enn nødvendig.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Nasjonale forventningene ble sist revidert sommeren 2015. Dagens regjering forventer at det i kommunenes arbeid med planstrategi og planer skal legges opp til:

Gode og effektive planprosesser

- Enklere regelverk og bedre samarbeid
- Målrettet planlegging
- Økt bruk av IKT i planlegging.

Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling

- Et klimavennlig og sikkert samfunn
- Aktiv forvaltning av natur- og kulturverdiene
- Framtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse.

Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

- Samordnet bolig, areal- og transportplanlegging
- Et fremtidsrettet og miljøvennlig transportsystem
- Levende by- og tettstedsentre
- Helse og trivsel

Oppsummert kan man si at departementet i større grad vektlegger et helhetlig samfunnsperspektiv i kommuneplanleggingen enn tidligere nasjonale signaler. Folkehelseperspektivet, boligsosiale spørsmål og liknende forutsettes å få en større betydning i kommuneplanarbeidet og i annet overordnet planarbeid i kommunen.

2.2. Regionale mål og føringer

Regionale planer skal legges til grunn for både regional, kommunal og statlig planlegging i regionen. Følgende regionale planer er relevante for Stor-Elvdal kommune sin arealplan:

- Regional planstrategi 2016-2020.
- Regional plan for Rondane -Sølnkletten
- Regional plan for samfunnssikkerhet og beredskap
- Regional samferdselsplan 2012 – 2021
- Regional plan for opplevelsesnæringene i Hedmark (2012 - 2017)

- Bioøkonomistrategi for innlandet 2017-2024
- Fylkesdelplan for vern og bruk av kulturminner og kulturmiljøer (gjeldende fra 2005)
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma (2016-2021)

I den regionale planstrategien for Hedmark 2016-2020 er hovedambisjonen: *å innta en ledende nasjonal posisjon i det grønne skiftet. Det grønne skiftet handler om bærekraftig bruk av fylkets naturressurser. Innlandet har gode naturgitte og kompetansemessige forutsetninger for å kunne ta en nasjonal lederrolle i en framtid med næringsutvikling basert på fornybare ressurser. Den sterke posisjonen innen basisnæringene jord- og skogbruk, verdikjeder for mat og trebaserte produkter og sterke kompetansemiljø, gir de beste forutsetninger for utvikling av bioøkonomien framover. Reise-livsnæringen tar utgangspunkt i landsdelens naturressurser med fjell, utmark og kulturlandskap. Samlet gir dette Hedmark muligheter for kunnskapsdrevet grønn og bærekraftig verdi-skaping, som også er lønnsom og konkurransedyktig nasjonalt og internasjonalt.*

2.3. Lokale mål og føringer

Disse lokale føringer og vedtak ligger til grunn for videre arbeid med ny arealdel:

- Gjeldende kommuneplan fra 2005, med tilhørende kommunedelplaner og bestemmelser
- Reguleringsplaner (og bebyggelsesplaner) – fullstendig oversikt i kommunens planregister

Lokale arealorienterte forskrifter:

- Forskrift om naturreservat, totalt 21 i Stor-Elvdal
- Motorferdsel på vann

Andre planer som er under utarbeidelse/revidering:

- Kulturminneplan (parallelt arbeid med arealdelen)
- Kultur og iderettsplan (vedtatt 2018)
- Næringsplan (må revideres, mest sannsynlig oppstart etter at samfunnsdelen er rullert)
- Klima og energiplan (forventes vedtatt sommeren 2019 - Energi- og Klimaprojektet i Sør Østerdal)
- Bolig- og eiendoms politisk plan (forventes vedtatt våren 2019)

Kommuneplanens samfunnsdel som er under utarbeidelse, planlagt vedtatt sommeren 2019:

- Visjon
- Satsningsområder
- Hovedgrep med delmål
- Arealstrategier

3. Fokusområder og strategier for planarbeidet

3.1 Tema for arealplanarbeidet

Gjennom arbeidet med planprogram for samfunnsdelen og i arbeidet med ny samfunnsdel har det kommet fram mange viktige plantemaer som må gjennomgå og vurderes. De viktigste i arealplansammenheng er:

3.1.1 Utarbeiding av nytt plankart og bestemmelser

Gjeldende kommuneplans arealdel er fra 2005 og er utarbeidet etter pbl 1985. Det er viktig for kommunen å ha en fungerende plan i den daglige driften. Å få oppgradert plankart og bestemmelser etter pbl 2008 er avgjørende for å kunne levere oppdaterte digitale tjenester til befolkningen. Det er særlig viktig å få oppdatert med nøyaktige grenser mellom de forskjellige plantemaer og med nye bestemmelser.

3.1.2 Forholdet til eksisterende planer

Gjeldende kommuneplan fra 2005 består av arealdel med tilhørende kommunedelplaner for mindre geografiske områder, herunder Steinvik, Koppang, Atna og Atnbrua, samt egen kommunedelplan for Koppangsøyene og for Rv.3 med innlagt trasse for «skoglinja». Eldre reguleringsplaner/bebyggelsesplaner og nyere detaljreguleringsplaner finnes spredt over hele kommunen.

Det anses fordelaktig at kommunedelplanene oppheves under revisjonen og innarbeides i det nye arealplankartet for hele kommunen. Kommunedelplan for Koppangsøyene integreres i ny kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer, og retningslinjer og bestemmelser fra denne implementeres i kommuneplanens arealdel med tilhørende hensynssoner.

Regionalplan Rondane Sør-Innkletten legges til grunn for utarbeidelse av arealdelen.

Alle eldre regulerings- og bebyggelsesplaner skal gjennomgå, og se på mulige opphevelser av planer

3.1.3 Plankrav

Bestemmelse nr. 1 i gjeldende kommuneplan angår plankrav. Flere av underpunktene har ikke fungert etter intensjonen.

I revisjonen må områdene som i dag blir omfattet av plankrav vurderes og bestemmelser tilpasses slik at saksbehandlingen blir rasjonell.

3.1.4 Boligbehov

Det er i dag et begrenset tilbud av boligtomter til salgs i kommunen, dette skyldes hovedsakelig at infrastruktur ikke er utbygd. De ledige tomtene befinner seg i hovedsak i Tekna og Båsrøsta (Koppang sentrum), samt i Steinvik boligområde som ligger helt sør i kommunen.

Det bør prioriteres å bygge infrastruktur og fylle opp eksisterende boligfelt fremfor å legge til rette for nye. U hensiktsmessig store tomter, eksempelvis i Tekna boligområde bør vurderes omregulert til boligbebyggelse konsentrert (rekkehus og tomannsboliger) eventuelt deles i mindre tomter.

Det antas også å ligge et stort potensiale i eksisterende eiendomsmasser, da det finnes mange boliger og småbruk som står tomme og som det er fordelaktig om hadde kommet ut på markedet.

Kommunen har satt i gang arbeid med en boligpolitisk plan. Denne forventes vedtatt våren 2019. Det kan likevel være behov for vurderinger av ulike gruppers boligbehov i forhold til dagens boligmarked.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Kommunen skal styre boligbyggingen mot regulerte områder i tilknytning til kollektivknutepunkter. Prioriterte områder vil være Tekna, Båsrøsta og Steinvik boligområde.
- Kommunen skal påse at utbygging i kollektivknutepunkter og sentre er arealeffektive og konsentrert, og at det prioriteres gjenbruk og fortetting av allerede bebygde arealer.

- En variert boligmasse med flere livsløpsboliger og bokollektiver for eldre
- Forsterket tettstedsstruktur med Koppang som sentrum

3.1.5 Stedsutvikling

Kommunesenteret er viktig for alle som oppholder seg i kommunen både fastboende, hyttefolk og turister. Det er en utfordring å utvikle kommunesenteret og grendesentrene slik at det fremstår attraktivt i årene fremover

Kommunesenteret Koppang har per i dag få ledige arealer for næringsvirksomhet, samtidig kan man anta at det arealmessig har de områdene som trengs. Det må likevel gjøres en gjennomgang av dagens arealdisponering for å se på mulige formålsendringer og utvidelser i forhold til framtidig funksjon.

Når det gjelder de andre grendesentrene, så må det også her gjøres vurderinger av eksisterende arealdisponering, og se på mulige endringer i forhold til framtidig behov og funksjon.

I arbeidet med ny arealdel vil eksisterende informasjon samt målsetninger fra ny samfunnsdel være viktig ved arealdisponering og utarbeidelse av bestemmelser.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Gi sentrumsområdet Koppang en variert funksjonssammensetning med sosiale møteplasser, og tilgjengelighet for alle.
- Bruke sentrumsstrukturen bevisst ved lokalisering av kommunale tjenester.
- Bygge merkevaren Stor-Elvdal. Markedsføre hva regionen har å by på av offentlige og private tilbud. Natur, Kultur og lokalhistorie skal gjøres kjent utenfor kommunegrensene
- Legge til rette for sosiale møteplasser av god kvalitet for alle aldre
- Etablere Koppang som et naturlig nav i satsningen på turistveg Øst-Vest fra Femunden i øst til Nord Gudbrandsdalen i vest. Med økt trafikk på Riksveg 3 og Nasjonal Turistveg Rondane ønsker man å ta ut potensialet og knytte denne strekningen sammen via Rendalen og Rv30.
- En variert boligmasse med flere livsløpsboliger og bokollektiver for eldre

3.1.6 Nærings- og industriarealer

Det finnes per i dag noen ledige regulerte arealer for næring og industri i kommunen. Eksisterende arealer er i hovedsak lokalisert på Sundfloen. Det finnes også noen mindre arealer i tilknytning til Koppang sentrum, på Evenstad/Mykleby og på Steinvik.

Ivarsmoen er en eldre reguleringsplan for industri, som ble vedtatt 26.11.1984. Denne har beliggenhet nord øst for Østerdalsbruket, og har ikke blitt realisert. Det synes naturlig å vurdere om denne skal utgå i rullering av arealdelen.

I revideringen av kommuneplanen må det gjøres en vurdering av om det kan legges til rette for nye arealer fortrinnsvis i tilknytning til eksisterende arealer på Sundfloen og nordover mot Tiuren eventuelt på vestsida av Rv.3 på strekningen Trønnes/Norstumoen og et stykke nordover. Arealer i tilknytning til storelgen og Bjøråa rasteplass kan også være en mulighet. Steinvik, Atna og Sollia er

også områder det vil være aktuelt å vurdere. Det finnes noe arealer for næring/industri i eksisterende kommunedelplaner som bør gjennomgås i revideringen.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Videreutvikle og utnytte eksisterende næringsarealer i kommunen, samt legge til rette for nye arealer for næring i tilknytning til Rv. 3 og jernbane.

3.1.7 Reiseliv og hytteutbygging

Regionalplan for Rondane-Sølnkletten (2013), har lagt stor begrensninger for utvikling av nye områder for hyttebebyggelse i deler av kommunen. Tilbakemeldinger fra overordnet myndigheter tilsier at det bør satses på utvikling av nye hyttefelt øst for Glomma og gjerne i nær tilknytning til grendesenter og kollektivknutepunkter. I forbindelse med utarbeiding av ny arealdel må det skje en avklaring av hvordan fremtidig vannforsyning og kloakkavløp skal løses i nye områder for hytteutbygging.

I arbeidet med ny arealdel bør det kartlegges hvilke muligheter som finnes, herunder eventuell fortetting av eksisterende hytteområder samt mulighet for omregulering fra lav til høy standard. Det er ikke alle gamle hytteområder som egner seg for oppgradering, økt bruk og medfølgende fortetting som ofte er nødvendig for utbyggingsøkonomi og gjennomførbarhet. Dette fordi mange gamle hytteområder er enten «mindre heldig lokalisert», for eksempel i viktige natur- og friluftsområder eller har en struktur som gjør utarbeiding av infrastruktur komplisert. I tillegg er også hytteeierne bruksbehov og vilje til å investere i ny reguleringsplan og infrastruktur varierende blant eksisterende eiere, hvilket kan gjøre oppgradering vanskelig å gjennomføre i praksis.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Kommunen skal styre utbygging av nye områder for fritidsboliger til å ligge i nærhet til Koppang eller i nær tilknytning til allerede eksisterende hyttefelt og grendesenter.
- Jobbe for at eldre reguleringsplaner i hytteområder revideres slik at det oppnås forutsigbare rammer for utviklingen i hytteområdene.
- Bygge merkevaren Stor-Elvdal. Markedsføre hva regionen har å by på av offentlige og private tilbud. Natur, Kultur og lokalhistorie skal gjøres kjent utenfor kommunegrensene
- Utnytte muligheter som ligger i tilrettelagt friluftsliv - utvikle det potensialet som kommunen har
- Etablere Koppang som et naturlig nav i satsningen på turistveg Øst-Vest fra Femunden i øst til Nord Gudbrandsdalen i vest. Med økt trafikk på Riksveg 3 og Nasjonal Turistveg Rondane ønsker man å ta ut potensialet og knytte denne strekningen sammen via Rendalen og Rv30.

3.1.8 Samferdsel og infrastruktur (Samordnet areal og transportplanlegging)

I all hovedsak så har Stor-Elvdal kommune tilstrekkelig med veier og parkeringsarealer, men utvikling av boligfeltene (Tekna og Båsrøsta) og nye hyttefelt vil kreve ny vei og infrastruktur. Det er behov for

oppgradering av eksisterende anlegg og utbygging av nye systemer for vann og avløp dersom det skal realiseres å få byggeklare boligtomter (Båsrøsta og Tekna).

Gang- og sykkelvei mangler noen steder. Det er viktig at arealer for sykkel og gangvei gjøres sammenhengende slik at det blir helhetlige systemer.

Kollektivknutepunkter og bredbåndsdekning er også viktige temaer i arealplanarbeidet.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- 10 minutters samfunn på Koppang, der alle kan nå kollektivtilbud og fritidstilbud ved å sykle eller gå i 10 minutter
- Sentrumsnære hytter, med gangavstand til Koppang og kollektivtransport (jernbane og buss)
- Stor-Elvdal kommune skal jobbe for å opprettholde trygg og stabil offentlig infrastruktur og legge til rette for å utvide bredbånds- og mobildekning
- Forsterket tettstedsstruktur med Koppang som sentrum

3.1.9 Spredt boligbygging (SB – områder)

I gjeldende kommuneplan er det avsatt totalt 18 områder for spredt boligbygging. Disse bør gjennomgås samt se på alternativer og bestemmelser. Særlig på Evenstad antas det at det kan være behov for å se på nye områder. Det antas også at enkelte områder kan utgå.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Legge til rette for utvikling av SB-områder i kommunen, spesielt i tilknytning til Evenstad.

3.1.10 Folkehelse

Folkehelse er et av hovedtemaene i samfunnsdelen. I arealplanarbeidet synliggjøres dette blant annet gjennom tilrettelegging for grønne strukturer, og for et velfungerende og sammenhengende nett for gående og syklende. Men også idretts- og nærmiljøanlegg, stier og løyper kan sikres gjennom arealformål for å ivareta og bedre folkehelsen.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Sikre friområder og utvikle sammenhengende, allment tilgjengelig struktur i Koppang og nærmiljøet til sentrum, herunder badeplass på Kjemsjøen, idrettsanlegg i sentrum med direkte tilknytning til nærturterreng, Tekna park og Mora.
- Tenke folkehelse i alt vi gjør
- Jobbe for å redusere sosiale helseforskjeller
- Forebygge ulykker og skader, redusere helseskadelig støy
- Skolevei – legge til rette for fysisk aktivitet
- Sikre et likeverdig helsetilbud til alle uavhengig av hvor de kommer fra

3.1.11 Motorferdsel i utmark

I dag reguleres motorferdsel i utmark gjennom Lov om motorferdsel, samt kommunal forskrift for motorferdsel i utmark (Fastsatt av Stor-Elvdal kommunestyre 4. februar 1980 med hjemmel i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4 og § 5. Endret ved forskrift 18 oktober 1988.).

Synet på motorferdsel, og da spesielt i forhold til snøscooter på vinterstid har på nasjonalt nivå fått et noe endret syn de siste årene, og da med tanke på fornøyleskjøring.

Det har blitt ytret ønske om at det i forbindelse med kommuneplanarbeidet skal innarbeides en snøscooterled. Det bør dermed diskuteres hvilke behov kommunen har, og eventuelt avklare hvor en slik trasse skal innarbeides.

Det er allerede foretatt en friluftslivskartlegging av kommunen, noe som det stilles krav om før man går i gang med å utarbeide snøscooterled.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Etablere snøskuterled med egen forskrift.

3.1.12 LNF(R)- områder

LNF-formål dekker størstedelen av arealplanen til Stor-Elvdal kommune. Det er derfor viktig å ha en rasjonell saksbehandling i slike områder. Det er flere temaer som inngår i formålet. Veilederen «Garden som ressurs» er viktig å ta med seg i arbeidet med utarbeiding av bestemmelser for LNF(R). Vurdere mulighet for spredt boligbygging i LNF-områder samt ny bruk av tidligere gårdstun

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Et variert næringsliv med en levende landbruksnæring og der kommunen er en aktiv tilrettelegger
- Satse på lokale råvarer og videreutvikling/foredling av disse
- Utnytte muligheter som ligger i tilrettelagt friluftsliv - utvikle det potensialet som kommunen har

3.1.13 Hensynssoner langs vassdrag

I dag gjelder det byggeforbud i en sone på 50 m fra strandlinjen langs vassdrag, samt at det for fritidseiendommer som ligger nærmere enn 50 m fra vassdrag så kan det tillates en mindre utvidelse så fremt utvidelsen ikke kommer nærmere vassdrag enn eksisterende bebyggelse. Bestemmelsene må gjennomgås og oppdateres.

3.1.14 Løyper og stier

Det skal utarbeides eget temakart for godkjente løyper og stier i kommunen. Det bør planlegges slik at interessekonflikter mellom ønskelig friluftsliv og nødvendig næringsdrift unngås.

3.1.15 Klimaendringer, flom og erosjon

Overvann og flom er viktige utredningstemaer i arealplanarbeidet. Flom, erosjon og skred må vurderes for alle byggeområder der disse naturfarene er aktuelle.

NVEs flomsonekart 9/2002 – *Delprosjekt Koppang* må avmerkes i plankartet som hensynssone flomfare.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Planlegge for våtere klima med hyppigere flommer
- Sørge for gode beredskapsplaner – være i forkant

3.1.16 Forurensning (Støy – annet)

Det er få forurensende og/eller støvende industri/næringsvirksomheter i kommunen. Slik at disse har man relativt god kontroll på. Eksempelvis har massetak og treforedlingsindustrien egne kartlegginger av støy som er gjort i forbindelse med reguleringsarbeid. Derimot har det manglet kartlegging av støy fra trafikk på hovedfartsåren (Rv.3) og jernbane i kommunen. Støykart for Rv.3 skal ha blitt ferdig utarbeidet og tilgjengelig våren 2019. Støy og annen forurensning vil være egne temaer i konsekvensutredningen.

Lys kan også anses som forurensning dersom det etableres nye virksomheter eller hyttefelt med innlagt strøm i områder der det tidligere har vært uberørte, noe man skal være klar over i arbeidet med arealplanen.

3.1.17 Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)

En risiko- og sårbarhetsanalyse vil i henhold til plan- og bygningsloven utarbeides som en integrert del av konsekvensutredning i nye områder i arealplanen.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Rullering og oppdatering av kommunens ROS-analyse

3.1.18 Nye områder til offentlig (kommunal) virksomhet

Behov for nye arealer til skole, helse, vann, avløp eller andre formål må avklares.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Bruke sentrumsstrukturen bevisst ved lokalisering av kommunale tjenester.

3.1.19 Kulturarv

Parallelt med arbeidet med kommuneplanens arealdel, så vil det bli utarbeidet kommunedelplan for kulturminner. Hensynssoner og bestemmelser i denne vil implementeres i arealdelen.

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Bruke kulturminner aktivt i næringssammenheng

3.1.20 Mineralske ressurser

Det er behov for en kartlegging av hvor langt fram i tid eksisterende massetak og råstoffområder dekker behovet for byggeråstoff. Det må gjøres en vurdering av om det skal avsettes nye områder for råstoffutvinning ut fra et resultat av denne kartleggingen.

Hensynet til mineralressurser må vurderes ved forslag til nye utbyggingsområder eller endring av arealformål.

3.1.21 Gang- og sykkelvei

Det er viktig at arealer for sykkel og gangvei gjøres sammenhengende slik at det blir helhetlige systemer og at trafikksikkerhet blir satt i fokus.

Gang- og sykkelveger et tiltak for å få flere til å sykle eller gå i stedet for å kjøre bil, for således å få et bedre miljø med reduserte støy- og støvplager. Helsen blant folk vil også bli bedre med økt bruk av sykkel eller gå

Fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Trygge trafikkforhold med sikre skoleveger og sammenhengende gang- og sykkelveger

3.2 Konsekvensutredning

I medhold av plan- og bygningslovens § 4.2 skal det gjennomføres en konsekvensutredning (KU) av kommuneplanens arealdel. I henhold til forskrift om konsekvensutredninger må alle områder med endret formål til utbygging utredes. Kravet til konsekvensutredning knytter seg formelt til planforslaget som sendes på høring, men alle innkomne forslag vil bli vurdert og gis begrunnelse dersom de ved utsiling ikke blir en del av planforslaget.

I konsekvensutredningene kan det i mange tilfeller brukes eksisterende kunnskap og oppdatering av denne. I tillegg må det vurderes behov for å innhente ny kunnskap dersom det mangler data som gjør grunnlaget for svakt til å fatte et vedtak. Som eksisterende kunnskap finnes det mange gode kartløsninger og databaser tilgjengelig digitalt, eksempelvis Miljødirektoratets Naturbase, Skog og Landskap, Kulturminnesøk, artsdatabanken, SEFRAK-registeret, NGU og NVE. Dette må brukes aktivt i utredningsarbeidet.

Vegvesenet har utviklet en veileder «V712» (tidligere håndbok 140). Denne tar for seg en generell framgangsmåte og som kan benyttes som utgangspunkt for metode for utredning av enkelttemaer. Ny ønsket bruk av arealet vil avgjøre hvor omfattende konsekvensutredningen vil bli. Eksempel fra Statens vegvesen:

- 1) Avgrensning av utredningsområdet og eventuelt influensområdet (virkninger utenfor selve utbyggingsområdet må også vurderes der det er relevant).
- 2) Områdets verdi vurderes på bakgrunn av innsamla data. Det lages en gradering.
- 3) Omfang (påvirkningen) av det som planlegges vurderes i forhold til 0-alternativet (sannsynlig utvikling uten utbygging/endring av formål). Det lages en gradering.
- 4) Konsekvensgraden kommer fram ved en sammenstilling av verdi og omfang (punkt 2 og 3).
- 5) Samlet vurdering av konsekvens for et gitt utbyggingsområde baseres på resultatene av vurdering av konsekvens for de enkelte tema supplert med forhold som faglig skjønn, lokalkunnskap, strategier og eventuelle andre relevante forhold.
- 6) Konklusjon

I tillegg til at enkeltområdene vurderes hver for seg krever KU-forskriften at de samlede virkningene av hele planforslaget skal vurderes, slik at forslagens enkeltområder ses i sammenheng. Dette vil få fram et bilde av hva summen av arealbruksendringer i planforslaget vil bety for ulike miljø- og samfunnshensyn.

Utredningstemaer for konsekvensutredninger:

Miljø:

- Forurensning
- Støy
- Landbruk
- Naturmangfold
- Kulturminner og kulturmiljø
- Nærmiljø, grønstruktur og friluftsliv
- Mineralressurser
- Klima/klimatilpasninger/Flom/isgang/erosjon/ras
- Trafikksikkerhet og framkommelighet for alle trafikantgrupper

Samfunn:

- Transportbehov
- Teknisk infrastruktur
- Befolkningsutvikling og tjenestebehov
- Samfunnssikkerhet og ROS
- Forhold til fremtidige arealstrategier
- Universell utforming
- Folkehelse
- Barn og unge

4. Planprosess og organisering

Kommuneplanarbeidet er lagt opp i 3 faser: Fase 1 planprogram, fase 2 samfunnsdelen og fase 3 arealdelen. For at prosessen skal bli gjennomført innenfor rimelig tid, med politisk og allmenn medvirkning, vil fasene overlape hverandre. I forbindelse med oppstart av arbeid med felles planprogram for samfunnsdelen og arealdelen samt oppstart av arbeid med selve samfunnsdelen ble det arbeidet både i temagrupper samt i styringsgruppa og i rådmannens ledergruppe. Stor-Elvdal kommune har hatt et ønske om en politisk debatt og lokalt engasjement på et tidlig stadium i planarbeidet, noe som det også har blitt i form av nevnte gruppearbeid, samt dialogseminar. felles planprogram for samfunnsdelen og arealdelen ble vedtatt 20.12.2017, men det anses at det er behov for nytt planprogram for arealdelen. Dette fordi man nå har kommet fram til klare arealstrategier i samfunnsdelen samt at det er behov for å revidere fremdriftsplan og konkretisere hva man ønsker innspill på og hvordan slike innspill til arealdelen bør utformes for å kunne tas i betraktning. Forslag til planprogram for arealdelen behandles derfor først i de politiske fora. Etter at politikerne har behandlet planprogrammet vil også andre som har saklig interesse i Stor-Elvdals utvikling kunne få komme med sine synspunkter da planprogrammet legges ut på høring sammen med varsel om oppstart av arealplanarbeidet. Etter høringen skal det endelige programmet vedtas av kommunestyret. Når planprogrammet er vedtatt vil dette bli lagt til grunn for det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel.

4.1 Politisk organisering

Formannskapet er politisk styringsgruppe, og varsler oppstart og legger utkast til planprogram og planforslag ut på høring.

Kommunestyret er i henhold til plan- og bygningsloven det besluttede organ, og fastsetter planprogram og er vedtaksmyndighet for kommuneplanens arealdel.

Rådmannens ledergruppe, samt eldrerådet, ungdomsrådet og råd for likestilling av funksjonshemmede vil få plandokumentene til drøfting med invitasjon til å gi innspill til formannskapet for hver sine områder.

4.2 Administrativ organisering

Rådmannens ledergruppe er administrativ arbeidsgruppe/prosjektgruppe og har ansvaret for at alle tjenesteområder i kommunen involveres. Arbeidsgruppa med prosjektleder har ansvaret for å utarbeide planforslaget

5. Medvirkning

Åpne planprosesser med gode medvirkningsmuligheter er lovpålagt (PBL § 5-1) og ønskelig, ikke minst for å kunne skape felles forståelse av de utfordringene som det planlegges for. God medvirkning sikrer at mange får eierskap til planene og at ulike interesser blir hørt. Dette er viktig for å kunne realisere planer som involverer kommunens innbyggere, utbyggere, næringsliv og frivillige. Medvirkningsprosesser er samtidig ressurskrevende og tidsrammen for planarbeidet er begrenset. For å spare tid og ressurser til mangfoldiggjøring og utsending av store dokumenter legges alle relevante plandokumenter (planforslag, høringsinnspill, høringsoppsummeringer, saksframstillinger, vedtak, protokoller m.m.) på kommunens hjemmesider. Videre oppfordres de som ønsker å delta i planarbeidet om å sende innspill til planarbeidet via e-post til kommunens postmottak, og merket slik at det tydelig framgår at det er et innspill til kommuneplanarbeidet. Utover publisering på hjemmesidene legges det opp til at presseoppslag og artikler/omtaler på sosiale medier skal bidra til allmenn kjennskap til arbeidet som er i gang.

Planlagt medvirkning er:

- Behandling og alminnelig høring av planprogram (her er det allerede gjort et godt stykke arbeid i temagrupper, rådmannens ledergruppe, i formannskapet og dialogseminar for å komme fram til problemstillinger og viktige temaer).
- Innbyggere, næringsliv, organisasjoner, lag og foreninger m.fl. vil inviteres til åpne informasjons- og dialogmøter i forbindelse med og høring av planforslag til kommuneplanen (offentlig ettersyn). I disse møtene skal kommunen stille med personer som har sentrale roller i planprosessen, og det må avsettes tilstrekkelig tid til innspill fra publikum.
- Involvering av tjenesteområdene, i ledergruppe
- Involvering av alle kommunens politiske råd i løpet av planarbeidet, eldreråd, råd for Likestilling av funksjonshemmede, ungdomsråd mv.
- Bekjentgjøring av alle dokumenter og frister for innspill
 - Kommunens hjemmeside
 - Sosiale medier
- Alminnelig behandling og høring av kommuneplanens arealdel

6. Innspill til planprogrammet og arealplanen

Planprogrammet belyser viktige plantemaer som det ønskes tilbakemelding på i høringen. Uttalelser skal gis i forbindelse med offentlig ettersyn av planprogrammet. Konkrete innspill til arealdelen i forbindelse med kunngjøring av planoppstart vil tas med inn i selve planarbeidet.

6.1 Krav til planinnspill

Kommunen ønsker å samarbeide med utbyggere, grunneiere og andre for å finne frem til framtidige utbyggingsområder. Forslag til nye utbyggingsområder og andre forslag til endret arealbruk skal sendes skriftlig pr. brev eller e-post til kommunens postmottak.

Forslagene bør som minimum inneholde følgende dokumentasjon:

- Kartutsnitt som viser beliggenhet, gateadresse, gårds- og bruksnummer, arealavgrensing, størrelse
- Beskrivelse av ønsket arealbruksendring og begrunnelse.
- Type areal som blir berørt (skog, jordbruk, friområde) og eventuelt forventet konflikt.
- Adkomstløsninger, forventet trafikkmengde
- Beskrive konsekvenser av forslaget til endring når det gjelder miljø, påvirkning av eksisterende bruk av område, transport, kollektivtrafikk, annen infrastruktur som skole, barnehage, vann- og avløp med mer.

Innspillet merkes med «innspill til kommuneplanens arealdel».

7. Fremdriftsplan

Plan- og bygningsloven legger opp kommuneplanprosessen slik:

7.1 Fremdriftsplan kommuneplanens arealdel

Fremdrift avhenger av kapasitet hos konsulent og vil også måtte avstemmes mot politisk møteplan 2020.

Kommuneplanens arealdel	
februar/mars 2019	Vedtak oppstart arealdelen og planprogram til off. ettersyn
mars-april 2019	høring og innspill
april/mai 2019	oppstartsmøte med konsulent til planarbeidet
mai 2019	Behandling av innspill planprogram
juni 2019	Fastsetting av planprogram
juni-desember 2019	Utarbeiding av planforslag og medvirkning
sept/okt/nov 2019?	Regionalt planforum
des/januar 19/2020	Politisk behandling
februar-mars 2020	Høring og innspill
Sommeren/høsten 2020	Politisk behandling og vedtak